

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/205/2017
Identifikačné číslo spisu:	6214203048
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6214203048.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti o maloletú W., nar. X.X.XXXX, bývajúcú u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: H., bývajúcej v R. a M., bývajúceho vo S., zastúpeného advokátkou Mgr. Andreou Legényovou, so sídlom vo Veľkom Krtíši, Komenského 3, o návrhu otca na zmenu umiestnenia dieťaťa a návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 9 P 53/2014, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. marca 2017 sp. zn. 13 CoP 30/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 3. februára 2016 č. k. 9 P 53/2014-170 návrh otca dieťaťa, ktorým sa domáhal zmeny umiestnenia maloletej W. a to jej zverením do jeho osobnej starostlivosti, zamietol. Otcovi maloletého dieťaťa zvýšil vyživovaciu povinnosť na maloletú W. z doterajšej sumy mesačného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na sumu 50 € mesačne so splatnosťou výživného vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa. Zameškané výživné za čas od 1. septembra 2015 do 3. februára 2016 v celkovej sume 114,35 € povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 22,87 € súbežne s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie otca rozsudkom z 28. marca 2017 sp. zn. 13 CoP 30/2016 rozsudok súd prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti, v ktorej súd prvej inštancie zamietol návrh otca dieťaťa, ktorým sa domáhal zmeny umiestnenia maloletej W. a to jej zverením do jeho osobnej starostlivosti, potvrdil. V ostatných častiach ponechal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý. Žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podal otec dovolanie s tým, že dovolanie je prípustné podľa ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V dovolaní uviedol, že odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie, keď súd prvej inštancie rozhodol bez jeho účasti na pojednávaní napriek jeho nepriaznivému zdravotnému stavu, nevyporiadal sa náležite s predloženými dôkazmi, nedostatočne zistil skutkový stav veci a následne vec nesprávne právne posúdil.

4. Matka ani kolízny opatrovník sa k dovolaniu otca písomne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci v danej veci ako súd dovolací, po preskúmaní veci dospel k záveru, že dovolanie otca maloletej treba odmietnuť.

6. Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení CSP pre konanie o dovolaní otca maloletého dieťaťa.

7. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podstatnou zmenou oproti právnej úprave účinnej do 30. júna 2016 je, že zákon už nestanovuje povinnosť (ani možnosť) dovolacieho súdu ex offio skúmať, či v konaní došlo k procesným vadám tejto povahy. Vzhľadom na viazanosť dovolacím dôvodom (viď § 440 CSP) sa dovolací súd zameriava výlučne na skúmanie existencie tej vady zmätočnosti, ktorá bola uplatnená v dovolaní. Pritom aj naďalej platí, že pre záver o prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti nie je významný subjektívny názor dovolaťela tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

9. V danom prípade otec maloletého dieťaťa uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa dovolacieho súdu ale tak robí neopodstatnene.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999, ale tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo

38/2015, 5 Cdo 201/2011,

6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

12. Dovolateľ tvrdí, že odvolací súd nevykonaním ním navrhované dôkazy, vykonané dokazovanie nesprávne vyhodnotil, rozhodol bez prítomnosti otca na pojednávaní, a z obsahu dovolania možno aj vyvodit', že nesúhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu pokiaľ ide o právne posúdenie veci.

13. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Ani po novej právnej úprave civilného sporového (mimosporového) konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

14. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

15. Námetka dovolateľa, že súd prvej inštancie rozhodol v jeho neprítomnosti, nemá oporu v spise. Podľa zápisnice o pojednávaní súdu prvej inštancie 3. februára 2016, na ktorom pojednávaní bolo rozhodnuté o veci samej, otec maloletej bol prítomný na pojednávaní a vyjadril sa k veci (č. l. 167 a nasl. spisu). Pojednávania, na ktorých sa vykonávalo dokazovanie, sa vždy uskutočnili v prítomnosti otca maloletej (pojednávania 13. novembra 2014 a 13. januára 2016). Keď otec maloletej ako dôvod svojej neúčasti na pojednávaní uviedol svoj zdravotný stav, súd pojednávanie odročil (č. l. 22 spisu).

16. Hlavná časť námietok dovolateľa uvedená v dovolaní sa týka právneho posúdenia veci. Najvyšší súd už ale podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

17. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie v danej veci nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

18. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.